

2004
Nr11

VAHETIKU

VIHMALOOD JA SUGISLUULE
SUUR KOLE PLEKK
RAAMAT TAKSIKOER
KRUUBI-RUUDIST
KIRJUTA MOMMIST
JUTT!
PARIMAD KROSSU
PANGAKAARDID

Laske sandid TUPPA TULLA

Tere jälle!

Minu esikaanele on seekord joonistatud kaks natuke naljakalt riides tüdrukut, kotid käes, uksest sisse tulemas. Need võivad olla mardi- või kadrisandid. Emmad-kummad. On ju mardipäev 10. novembril ja kadripäev 25. novembril. Mõlemal päeval võib ukse taha külalisi oodata.

Tänapäeval kipub vana hea sanditamise komme kahjuks ära kaduma. Vanasti oli lihtne – külarahvas ju tundis teineteist, mardid-kadrid käisid talust talusse, laulsid ja soovisid pererahvale vilja- ja karjaõnne. Neile pidi siis tingimata midagi annetama, ihnsale talumehele pandi needus kaela. Enamasti anti santidele süüa – liha, leiba, vorste, herneid.

Nii mardid kui kadrid olid noormehed ja neiud. Mardi-santideks käisid enamasti mehed, pahupidi kasukad seljas ja koledad maskid ees, ja kadrisantideks naised, kes kandisid juustes linte ja olid riietatud ilusasti valgesse. Sageli väiksemad lapsed isegi kartsid mardisante nende koledate riiete pärast. Mardid olid hirmsa välimusega, maskeeritud kas tontideks, sikkudeks-sokkudeks, ka mõisnikeks – või moodustasid siis mardipere: mardiisa, mardima ja mardilapsed.

Tänapäeval elab palju inimesi linnades ja sanditamisest on saanud peamiselt laste ettevõtmine. Miks ka mitte – see on tore komme ja pealegi antakse komme! Samas olen tähele pannud, et tänapäeva lapsed ei tea, mida sandid tegema peavad. Uksetaguse laulu on nad koolis selgeks saanud (teate küll – „mardi küüned külmetavad, mardi varbad valutavad“). Tuppa tulles ei osata aga midagi ette võtta. See jätab väga veidra mulje.

Kallid lapsed! Te olete koolis õppinud hulga laule ja luuletusi. Laske need käiku! Keegi ehk oskab mõnd vägevat tantsu? Või suupilli puhuda? Mõne naljaloo võiks samuti rääkida – mardid tegid ikka vigurit, see käis asja juurde.

Nagu ka see, et kõik santidele tehtud annetused hiljem võrdelt ära jagati.

Mardipäeval tasuks ka ilma jälgida. Eesti vanarahvas uskus, et külm mardipäev toob sooja kadripäeva. Kui mardipäeval sajab lund, siis kadripäev on vihmane, ja vastupidi ka. Vaadake siis järele, kas vanarahval oli õigus või mitte!

TÄHEKE

Jutumull, jutumull!

Meie jutumulli-mäng on saanud sisse mõnus hoo. Aitäh kõigile lastele, kes saatsid Tähekesele vastuseid oktoobrikuu pil-di jaoks! Selle tegelasteks olid vanamees ja koer, kes vahtis pangaautomaati. Auhinnaks on seekord Tähekesese oma padjad – kollane ja sinine.

Kui sa seekord auhinda ei saanud, siis ära nina norgu lase, vaid proovi uuesti õnne novembri Tähekesese jutumulli-mängus!

Võiduvastused

Vanamees ütleb:

„Ära unista! See on raha-automaat, mitte kondi-automaat!“

Markus Johan Väli (6 a.)
Tallinn

Vanamees ütleb:

„Tohoh! Kas nüüd antakse haukumise eest raha?“

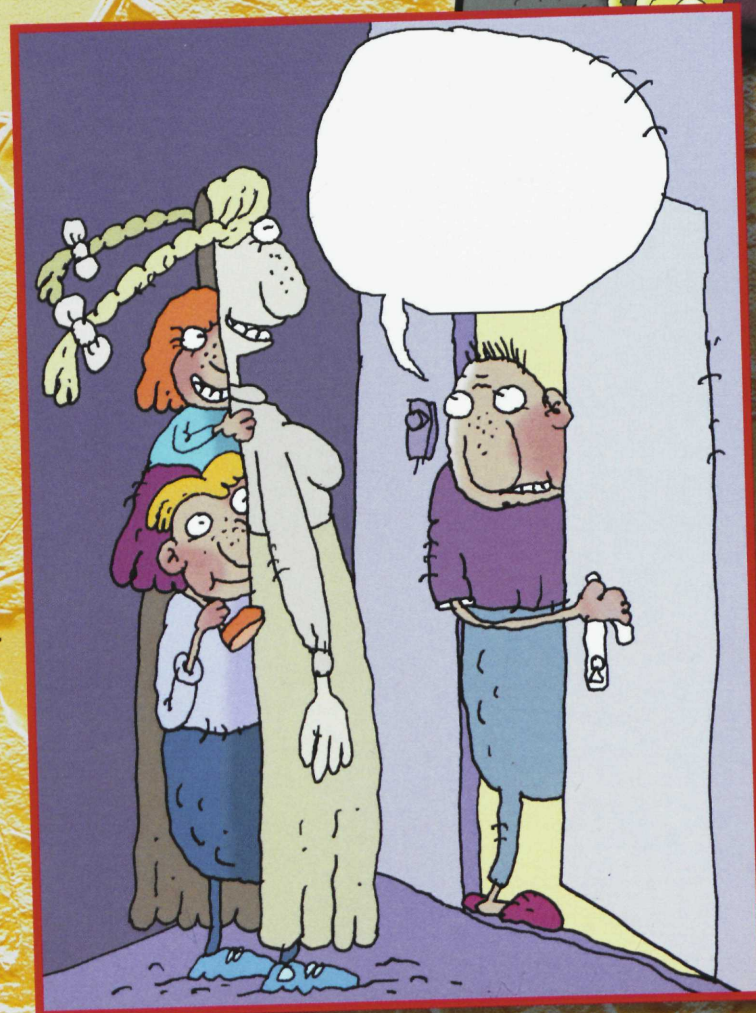
Sigrīd Palts (7 a.)
Saaremaa

Uus jutumull

Wmida ütleb ukse avanud mees kadrisandile, kes tema korteri ukse taga kollistab?

Ootame sinu vastust
23. novembrini
uuel meiliaadressil
taheke@taheke.ee

või toimetuse
aadressil
Roosikrantsi 6,
10119 Tallinn

Ott Karulin

Mõmmi tegutseb jälle

Eestimaal ei leidu last, kes poleks kuulnud lugusid "Karu-aabitsa" peategelasest Mõmmist ja tema sõpradest Rebase-Reinust, Jänku-Jutast, Karu-Katist ja Karu-Matist. Hiljuti sai Täheke kokku päris Mõmmiga, kes jutustas oma elust.

Tere!

Tere-tere.

Kus sa elad?

Ikka metsas. Kõik õnnelikud karud elavad metsas.

Kus need õnnelikud karud siis elavad?

Loomaaias. See on nii kole. Nagu vangis oleks ja kõik vaatavad.

Kas sul metsas igav ei hakka?

Ega ma seal üksi ole. Mul on palju sõpru, kellega saab huvitavaid asju teha. Karu-Kati ja Karu-Matiga marjul käia. Jänku-Jutaga põõsaste vahel keksida. Ta püüdis mulle ka hüppenööriga keksimist õpetada, aga seda ma veel ei oska. Siis on veel Rebase-Rein. Temaga on alati väga lõbus. Ta mõtleb igasugu tempe välja.

Nagu näitaks?

Me oleme temaga merel sõitmas käinud ja ükskord olime öö läbi väljas. Panime aabitsa pea alla, et kõik tähed korraga pähe tuleksid. Ema ja isa pärast pahandasid ja ka tähed ei saanud selgeks, aga lõbus oli ikka.

Vanemad inimesed ütlevad, et nad on sind lapsena televiisorist näinud. Kuidas sa siis ikka veel nii väike saad olla?

Linnas läheb ju aeg palju kiiremini. Metsas pole kuhugi kiiret ja nii jõuab palju rohkem ära teha.

Mõmmi metsas, kännu otsas, beebi süles.

Kas ma pean siis metsa tulema, kui ma sulle külla tulla tahan?

Ei pea. Teatrisse võib ka tulla.

Mis sa seal teatris veel teed?

Mängin Rakvere teatri uues lavastuses "Mõmmi ja aabits". See lavastus ongi minust ja minu sõpradest ja sellest, kuidas ma tähti õpin.

Kas on tore?

Muidugi on tore. Ma sain ju kõik oma sõbrad kaasa võtta. Teatris teeme samu asju mis metsas, ainult et need maasikad ja mustikad, mis laval on, pole päriselt söödavad.

Kust sa tead?

Ega ma enne teadnudki, aga Rebase-Rein ütles, et proovime. Ja siis oli pärast terve suu vatti täis.

Rebase-Reinul ei tule vist kunagi ideedest puudu?

Ei tule jah. Pealegi on ta veel edev ka. Ma ei imesta, et ta tahab suureks saades näitlejaks hakata. Eile ta tahtis muidugi meremeheks saada, nii et, kes teab...

Kas sa õpetad meile lõpetuseks ka ühe tähe?

Muidugi. Ma õpetan teile teatri tähe. See on T täht ja seda kirjutatakse nii, et kõigepealt tõmmatakse kriips ja siis teine selle peale. Nagu katus.

Õöseks panevad Rebase-Rein ja Mõmmi aabitsa pea alla.

Fotod: Rakvere teater

Kirjuta Mõmmist jutt!

Heljo Männi „Karu-aabits“ on raamat, mille tege- lastega koos on üles kasvanud juba mitu põlvkonda. Nüüd on see rõõmus ja õpetlik lugu jõudnud Rakveres ka teatrilavale.

Rakvere teater koostöös Tähekesega kutsub lapsi üles fantaseerima teemal „Kuidas Mõmmi linna ära eksis“. Oodatud on kirjatööd, mis jutustavad mingit lugu. Tööde pikkus võib olla kuni 1800 tähemärki (koos vahedega) ehk üks A4 leht.

Jutuvõistlus toimub kahes vanusegrupis: 5–8-aastased ja 9–11-aastased.

Paremad tööd avaldatakse ajakirjas Täheke ning samuti paneb võitjatele auhinnad välja Rakvere teater.

Tööde esitamise tähtaeg on 30. november 2004. Jutud palume saata aadressil Kreutzwaldi 2a, 44314 Rakvere, ümbrikule märkida „Mõmmi lood“. Kirjatööle tuleks kindlasti lisada ka autori nimi, vanus, telefoninumber ja aadress. Lisainfot saab telefonil 329 5443.

Žürii, mille tööd juhatab näitekirjanik Urmas Len- nuk, teeb oma otsuse 15. detsembriks. Võitjatega võetakse ühendust!

Suur kole plekk

Kristi söi jäätist. See oli väga hea jäätis, pruuni värvi ja maitstes nagu šokolaad. Kristi ajas keele suust välja ja lakkus kohe mõnuga.

Aga korraga juhtus nii, et jäätis läks pooleks. Üks osa jäi pulga külge, aga teine tükki kukkus algul Kristi jopele ja libises siis sealt maha.

Jope peale jäi hästi suur ja kole plekk.

Kristi ehmus hirmsasti ja viskas ka allesjäänud jäätise prügikasti. Ta ei tahtnud seda enam sugugi süüa, nii paha tunne oli. Jope oli päris uus ja ilus. Kollane. Nii hirmus, et sinna selline inetu pruun plekk peale tuli!

„Mine ära, ole hea!” palus Kristi plekki, aga see irvitas ja ajas ennast veel laiemaks, nagu tahaks terve jope ära määrida.

„Oi, kui kole plekk!” ütles keegi. See oli Madis. Tema oli Kristi tuttav, elas naaberkorteris. Madis tuli ka koolist, aga tema oli veel väike, käis alles esimeses klassis. Ta astus ligi ja vahetis kokkunult Kristi jopet. „Mis su isa nüüd ütleb?”

Kristi teadis küll, mida isa ütleb, aga ta ei tahtnud seda Madisele rääkida. Madis on alles pisike, ta ehmuib, kui nii hirmsaid asju kuuleb.

Kristi oli väga õnnetu. Ta hakkas isegi nutma.

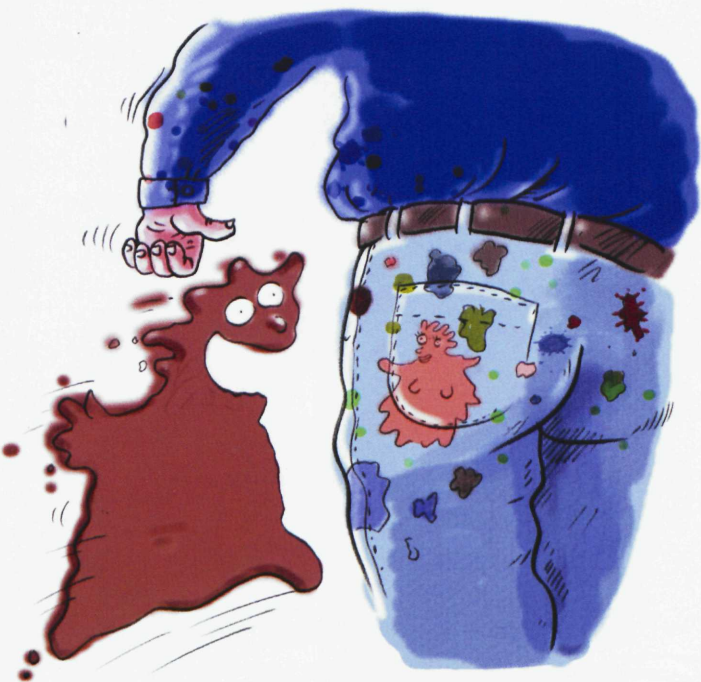

TOMM JA PEN

„Ära nuta!” ütles Madis. „Äkki ta läheb veel ära. Oota, ma hirmutan teda.” Madis võttis maast puuksa ja vehkis sellega pleki nina ees. „Roni kohe jope pealt maha, muidu ma annan sulle peksta!”

Aga plekk ei kartnud Madist. Ta ainult naeris ja keeras teist külge.

„Ei aita,” ohkas Madis kurvalt. „See on väga paha plekk, meie temast jagu ei saa.”

Sel hetkel kõndis neist mööda üks remondimees, kes värvis sealsamas lähedal maja. Tal oli nokatsmüts peas ning tööpüksid jalas. Oi, kui palju nende peal oli plekke! Siniseid ja valgeid ja punaseid – igat värvi! Töömehe püksid olid plekkidest lausa täpilisised.

„Vaata, kui tore plekike!” ütles mees Kristi jopet uurides. „Äkki annad ta mulle? Mina armastan plekke, ma kogun neid.”

„Palun võtke,” vastas Kristi arglikult. „Aga kuidas te ta kätte saate?”

„Ma vilistan,” seletas remondimees. Seda ta tegigi. Plekk Kristi kõhu peal ajas kohe kõrvad kikki ja hüppas töömehe sülle nagu jänes.

„Mine sinna tagumiku peale, seal on veel ruumi,” õpetas töömees. Siis noogutas ta lastele ja kõndis minema. Ning ka uhiuus plekk tema tagumiku peal viipas hüvastijätuks.

Üks naine kartis hirmsasti üksi öhtul surnuaiast mööda minna ning seetõttu vältis seda teed. Ükskord pidi ta aga siiski öhtul surnuaiast mööda minema. Seepärast oli naine väga rõõmus, kui nägi teel tütarlast, kes pakkus talle seltsi.

„Nii hea, et sa tulid,” ütles naine. „Ma kardan nii kohutavalt surnuaeda.”

„Seda kartsin enne surma minagi,” kostis tüdruk.

Joodik läheb läbi surnuaia koju ja kukub lahisesse hauda. Kriibib ja kraabib, aga välja ei saa. „Appi, külm on!” karjub ta.

Teine joodik läheb mööda ja toriseb:

„Külm, külm...? Kes sul käskis mulla pealt ära ajada!”

Kaks joodikut sõidavad autoga. Järsku üks karjub teisele: „Pidurda! No miks sa ei pidurdanud, ajasid vanamuti alla!”

Sõidavad edasi. Üks karjub jälle teisele: „Pidurda!”

Teine mees vihastab ja karjub vastu:

„Mida sa minuga õiendad! Sina oled ju roolis!!!”

Poiss küsib ema käest:

„Ema, kas maasikad on punased?”

„On küll.”

„Mustade täppidega?”

„No... vahel ka täppidega.”

„Ja vuntsid on ka?”

„Misasja! Sa oled jälle lepatriinusid söömas käinud?”

LEELO TUNGAL

MATSI KINGAD

MEIE MATS ON VAHVA LATS!
SUMPAB LOMBIS, LATS JA LATS!
SUU ON NAERUL, RAHUL HING,
ÜHES JALAS PRUUN ON KING.
TEISE JALGA EI TEA KUST
ILMUNUD ON KING, MIS MUST!

KIIDAB POISS: „ON LUGU HULL –
TEINE PAAR ON KODUS MUL
TÄPSELT SAMA SORTI JUST:
ÜKS KING PRUUN JA TEINE MUST!”

LEELO TUNGAL

PARAS PAAR

„OLEN PETTUNUD SÕBRANNAS –
NII TA NINAS KUI KA KANNAS!
TEMA PEALE TÄIS ON HING!”
KURTIS VÄIKE VASAK KING.

„KORD JÄÄB ETTE, KORD JÄÄB MAHA,
TATSUB EGA VAATA TAHA –
TA EI TEAGI, MIS MA TEEN!
ENDA ARUST ON VEEL PEEN,

NIME POOLEST MINUST PAREM...
POLE MINA VÄIKSEM, AREM –
TEMA ON MU PEEGELPILT!
SEES ON MEIL SEESAMA SILT!

VAEVALT ÕHKU TÕUSEN MINA –
TEMA SURUB MAHA NINA.
JA KUI MINA OLEN MAAS,
TEMA ÜLES KERKIB TAAS...

SIISKI LEIAME ÜKSMEELE,
KUI JÄÄB PORILOMP ME TEELE.
RÕÕMSALT ÜHEKORRAGA
SINNA HÜPPAME – HURRAA!”

LOMBID

PEETRILE MEELDIB VIHMI. VIHMI TEEB TOREDAID ASJU. TERVE TEE ON NEID TÄIS.

„EMME, VAATA, LOMBID ON TEE PEAL. MA KÄIN LOMPIDES. SIUHSAUH. MUL ON JU KUMMIKUD JALAS. KUMMIKUTEGA TOHIB VEE SEES KÄIA KÜLL. MA JOOKSEN KA. VUTT-VUTT-VUTT-VUTT.”

VÄIKSED JALAD KOMISTASID NING PEETER PLÄRTSATAS LOMPI. EMA VIIS TILKUA LAPSE SÜLES TUPPA. NII SAID TEMAGI RIIDED MÄRJAKS JA PORISEKS. EMALE EI MEELDI VIHMI SUGUGI.

MAIGI NOVEK Vihmalood

VIISAKUS

VIHM MÕJUB MEIE PUNASE AUTO TERVISELE PAHASTI. MÕNIKORD JÄÄB TA NOHUSSE, MÕNIKORD HAKKAB KÕHIMA. KÕIGE HULLEM ON REUMA.

AUTO ISE HAIGUSI EI KARDA. TEGELIKULT TALLE LAUSA MEELDIB VIHMIAGA RINGI SÕITA. SIIS SAAB OLLA HÄSTI VALLATU. TA ÜRITAB TEISTE AUTODEGA KOHTUDA JUST SUURTE LOMPIDE KOHAL. VÕTAB HOOGU JUURDE NING KIHUTAB LOMPIDEST LÄBI JUSTKUI TANK. VASTUTULIJATEL ON SIIS SUU JA SILMAD VETT TÄIS. AH-AH-HAA!

JALAKÄIJAID OLEKS VEEL TOREDAM PRITSIDA, AGA ISA EI LUBA. ÜTLEB, ET POLE VIISAKAS.

KÜLALINE

VIHM LADISTAS MIS HIRMUS. BOBI KONUTAS OMA KUUDIS. VASTIK ILM MUUTIS TA TUSASEKS.

PONTU EI HOOLINUD VIHMI. TA LUUSIS MÕÖDA VESIST TÄNAVAT. KOLLASE MAJA JUURES HÜPPAS HOPSTI ÜLE AIA. JUBA SEISISKI RÕÖMSAL MEELEL BOBI KUUDI EES.

BOBIL POLNUD SUGUGI TUJU MINA SÕPRA NUUSKIMISE JA SABALIPUTAMISEGA TERVITAMA. TOO PROOVIS SEEPEALE ENNAST KA KUUTI PRESSIDA, AGA EI MAHTUNUD.

KÜLALINE KOLISTAS SÖÖGIKAUSIGA JA PISSIS MAJA NURGALE. BOBI EI TULNUD IKKA KUUDIST VÄLJA. PONTU SOLVUS JA LÄKS MINEMA.

Raamat

ROOMAJATE RUUM
Lemony Snicket

Sari „Õnnetuid lugusid“
Kirjastus Draakon ja Kuu

Ehkki see on õnnetute lugude raamat, meeldis see mulle väga. Violet, Klaus ja Sunny on orvud, kelle vanemad hukkusid tulekahjus. Nad läksid oma sugulase onu Monty juurde elama. Laste nuhtluseks oli krahv Olaff, kes oli üks vastik mees ja kelle pahklulul oli silma tätoveering. Ta tahtis laste varanduse kätte saada ja seejärel nad hukata. Aga õnneks nii ei juhtunud, sest lapsed olid kavalad.

Laste sugulasele onu Montyle meeldisid kohutavalt roomajad ja maod ning ta uuris neid. Tal oli riulis hulk pude-

leid, mille sees oli madude mürk. Ja lapsed tohtisid onu Monty madude keskel nii palju ringi käia, kui tahtsid, kuigi nad pidid seal ka tööd tegema, aga ainult selliseid asju, mis lastele meeldis teha.

Olgugi et see on õnnetute raamat, saab siin ka üpris palju nalja. Eriti ajasid mind naerma Sunny sõnad ja nende tähendused, sest Sunny oli ju alles beebi ja ütles kõike omamoodi.

Tegelikult oli see raamat ka väga põnev. Näiteks kui uskumatult surmav rästik Sunnyt lõuast hammustas, siis tulid mul lausa hirmujudinad peale. Mis Sunnyst aga edasi sai, seda saate juba raamatust lugeda.

Ma soovitan seda raamatut lugeda kolmanda või neljanda klassi lastel.

Aliis Aasna (9 a.)

Video

LÕVIKUNINGAS 3: HAKUNA MATATA
Walt Disney Home Video 2004

Kui „Lõvikuningas“ on su lemmik, siis vaata seda kindlalt. Filmis on hulk lahedaid nalju.

Loo alguses läheb mangust Timon pere juurest ära suurde savanni õnne otsima. Tee peal leiab ta endale sõbra Pumba. Neid ootavad ees seiklused. Ühel kenal päeval jõuavad nad Hakuna Matatasse ja leiavad väikese Simba. Timon ja Pumba ei tea, et Simba on lõvikuningas.

Liisa Rajamets (10 a.)

Perekond rebased

Joonistas: Teet Vaus, Tallinna Kunstigümnaasium

Tee endale RAAMAT!

Tervitus! Juba kaks kuud järjest on Tähekesel lugejal olnud võimalik ajakirja keskmistest lehekülgedest meisterdada väike raamat. Toreدا lasteraamatu taksikoer Kruubi-Ruudist võid teha ka Tähekesest, mida käes hoiad. Plaanis on veel kaks väikest raamatut, detsembri ja jaanuari ajakirjas.

Sul läheb vaja kääre, niiti ja nõela või klammerdajat. Kui õmblemine või klammerdamine hästi edeneda ei taha, kutsu appi isa-ema või õpetaja. Edasi tee nii:

- 1) Võta Tähekesel keskmised lehed klambritest lahti.
- 2) Lõika raamatu lehed võimalikult sirgelt lahti selleks märgitud joont pidi.
- 3) Voldi raamatu lehed keskest kokku.
- 4) Keera kaanepilt „näoga“ allapoole“.
- 5) Reasta lehed vastavalt märgitud numbritele teineteise peale. Jälgi hoolega, et numbrid sassi ei läheks!
- 6) Õmble mööda murdejoont lehed keskest omavahel kokku. Ühel pool õmblust peab olema raamatu esikaas, teisel pool lk. 8-9.
- 7) Õmblemise asemel võid kasutada klammerdajat.

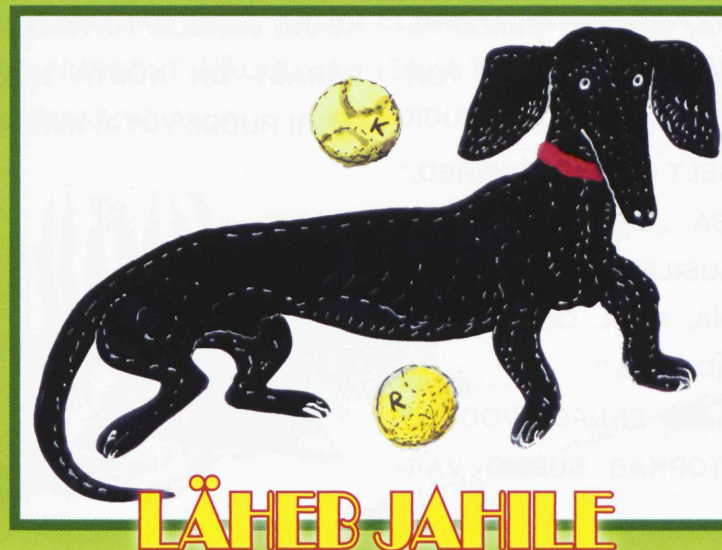

Kruubi-Ruudi on koer. Väike läikiv must taksikoer. Tema perekonnas elavad veel ema ja isa. Veidi hiljem sünnib laps Olivia. Õige pea ilmub Kruubi-Ruudi lugudest päris oma raamat. See siin on ainult üks lugu uuest raamatust. Kruubi-Ruudi lugusid kirjutab lastekirjanik Kerttu Soans. Taksikoer, keda Kerttu pildi peal süles hoiab, on tõeline Kruubi-Ruudi. Täpselt aasta tagasi ilmus Kerttu Soansi raamat "Olivia ja esimene maailm". Täheke soovitabki Kerttu Soansi raamatuid kõigile!

Pildid joonistas MAARJA UNDUSK

KERTTU SOANS KRUUBI-RUUDI

POLE KAHTLUST, ET KÖÖGIS ON ALANUD JAHT. EMAL ON UNI SILMIST LÄINUD, TA TÕUSEB VOODIST JA JOOKSEB PALJAJALU KIKIVARVUL KOERALE JA ISALE KÖÖKI JÄRELE. HOIAB PÕNEVUSEST ISEGI HINGE KINNI. KÖÖGI UKS ON PÄRANI JA ISA MÄRATSEB HARJAVARREGA HIIRT TAGA AJADA. KRUUBI-RUUDI HÜPPAB KA SIIA-SINNA. SIIIS LÄHEB RADIAATORI JUURDE, TOPIB NINA SELLE ALLA JA PUHISEB SEAL TÜKK AEGA.

KRUUBI-RUUDI HÜPPAB
PRAUH! VOODIST MAHA JA
JOOKSEB KÜÜNTE KLÕBINAL
ELUTUPPA, RAMMIB ESIKÄPPA-
DE JA KOONUGA UST NING TOR-
MAB KÖÖKI.

„ILMSELT ON JÄLLE HIRED,“
ÜTLEB ISA. „UNUSTASIN RUUDI
TOIDUKAUSILE TALDRIKU PEA-
LE PANNA, SEAL OLID MINGID
KRÕBINAD SEES.”

ISA AJAB ENNAST VOODIST
VÄLJA, TORKAB SUSSID VAR-

ASTE OTSA JA LÄHEB NEID
MÖÖDA PÕRANDAT PAREMINI
JALGA LOHISTADES KOERALE
KÖÖKI JÄRELE. NATUKESE AJA
PÄRAST ON KOSTA HÜÜDEID:
„HIIR! RUUDI, VÕTA! HIIR! HIIR!”

KOER HÜPPAB KOHE VOO-
DISSE TAGASI JA HAKKAB TEKKI
ENDALE SOBIVAKS KRAAPIMA.
ISA LÜKKAB RUUDI UUESTI VOO-
DIST MAHA, AGA EI JÕUA VEEL
TEKI ALLAGI PUGEDA, KUI KOER
ON JÄLLE TAGASI JA MAGUSAS-
TI MÕMISEDES END EMA JA ISA
VAHELE PRESSIB. KEEGI EI VIIT-
SI TEMAGA JÄNNATA.

„OLGU,“ ÜTLEB EMA JA
JÄÄB SILMAPILKSELT MAGA-
MA. ISA VAATAB VEEL MÕNDA

AEGA PIMEDUSSE JA TRUMMEL-
DAB SÕRMEDEGA HAJAMEEL-
SELT KOERA PEA PEAL. TEMA
ARVATES OLII RUUDI TÄITSA TA-
SEMEL, AINULT EMA SEGAS KÕI-
GE OLULISEMAL HETKEL VA-
HELE. JÄRGMINE KORD SAAME
SELLE KRÕBINARÖÖVLI KÄTTE,
MÕTLEB TA.

„TUBLI, RUUDI!” HÜÜAB ISA NING LÜKKAB KÖÖGI-LAUA EEST ÄRA, ET OLEKS PAREM HIIRT JÄLITADA. „KINDLASTI ON JUST SEAL SEE AUK, KUST NAD SISSE KÄIVAD. TUBLI, RUUDI! SA OLED TÕELINE JAHIMEES!”

„KES TEIL SIIN TUBLI ON?” KÜSIB EMA ISA JUTULE VAHELE. „MINU MEELEST ON KÖÖGIS AINULT ÜKS TUBLI JAHIMEES – JA SEE OLED SINA!”

ISA JÄÄB VAIT JA TOGIB HARJAVARREGA KÜLMKAPITAGUST. PUHISEB TEMAGI, NINASÕORMED TEEVAD LAHTI-KINNI. EMA VAATAB, ET NAGU KAKS KOERA, AGA EI HAKKA SEDA VÄLJA ÜTLEMA.

„KÄES!” RÖÖGATAB ISA. „RUUDI, SIIA! HIIR! SIIN! SIIA!”

EMA LÄHENEB KELK-KOERAGA NURGALE. SEL HETKEL, KUI HIIR JA RUUDI KOON OLEKSID KOHTUNUD, LIPSAB VÄIKE HALL NÄRILINE NURGAST VÄLJA JA KAOB RADIAATORI ALLA.

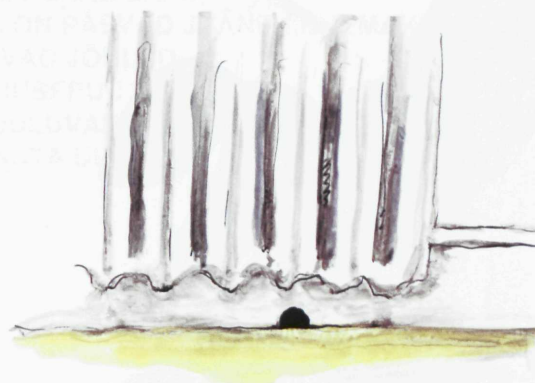
„NO ON KOER, MA TÕESTI EI TEA,” ÜTLEB EMA.

„LIIGA PALJU OLI KÄRA, TA EI SAANUD SÜVENEDA,” ARVAB ISA JA TÕSTAB TALDRIKU RUUDI TOIDUKAUSI PEALE.

EMA TÕMBAB KRUUBI-RUUDI RADIAATORI ALT VÄLJA JA LÜKKAB ISA POOLE, KES ON HIIRE KÜLMKAPI TAGANT VÄLJA SAA-

NUD JA KÖÖGINURKA AJANUD. HIIR PÜÜAB NURGAST ÄRA JOOSTA, AGA ISA VEHIB HARJAVARREGA VÄGA OSAVALT JA EMA LÜKKAB TEISELT POOLT KOERA NURGA POOLE. RUUDI AJAB KÄPAD ETTE JA SÕIDAB NAGU KELK MÖÖDA PÕRANDAT HIIRE SUUNAS, ISE VAATAB VASAKULE JA PAREMALE, AGA ÜLDSE MITTE SINNA, KUS ON HIIR.

NAD LÄHEVAD MAGAMA,
KRUUBI-RUUDI EES VONKLE-
MAS, SABA UHKELT PÜSTI,
NAGU OLEKS MINGI VÄGI-
TÜKIGA HAKKAMA SAANUD.
TA ON JUBA ENNE EMA-ISA
VOODISSE HÜPANUD JA TE-
KIST MAJA E HITAMA ASUNUD.
EMA LÜKKAB KRUUBI-RUUDI
VOODIST MAHA JA VISKAB PI-
KALI, TA ON ILMSELGELT PET-
TUNUD.

AIDI VALLIK

Salaloomad

MUL TÄITSA SALAJA
ON VÄIKE KOER JA KIISU,
JA PEALE MINU
KEEGI NEIST EI TEA.
ON KUTSU REKS JA
KIISU NIMI LIISU,
ON NEILE OLLA
PEREMEHEKS HEA.

REKS TÄIDAB TUBLILT
IGA MINU KÄSKU,
MU NÄGU LAKUB,
MINU VOODIS MAGAB...
KUI KOOLIST TULEN,
EHMATAB MIND JÄRSKU,
KUI NURGAST VÄLJA HÜPPAB,
MÄNGULT JALAST KRABAB!

ON RULLIS VAIP
JA MÖLL KÄIB KÖÖGIST TUPPA,
KUI TULEB LIISU,
ÜTLEB ARMSALT NÄU.
MA VALAN PIIMA
TALLE TASSINUKKA.
NII ARMSALT SÖÖB TA
OTSA OMA JAO.

SIIS TELKUT VAATAME,
REKS DIIVANIL MU KÕRVAL,
JA LIISU SÜLES
OMA NURRU KERIB...
KUID ÄKKI EMA
ISTUB SOHVA SERVAL,
TÖÖLT KOJU JÕUDNUD,
„NOH, MIS SA TEED?“ TA PÄRIB.

J A MUL EI OLE ENAM
ÜHTKI OMA LOOMA...
NAD TEEVAD MUSTUST,
KARVA AJAVAD...
JA EMA PEAB SIIS
ROHKEM KORDA LOOMA,
KUID TEGU NIIGI
TÖÖ JA MAJAGA...

Kui päikest ei ole

AIDI VALLIK

MA ARMASTAN PÄIKEST,
MA OLEN LAPS.
LAPS KASVAB PÄIKSE KÄES
RÕÖMSAMAKS.
MIS AGA TEHA NOVEMBRIS, DETSEMBRIS,
KUI PÄIKE ON MAGAMAS
PILVISES SÄNGIS?

KUST SIIS SAAB RÕÖMU
ÜKS PÕHJAMAA LAPS?
RÕÖMUTA LAPS MUUDKUI
KURVASTAKS.

ÕNNEKS SEL AJAL
KÄIB PÕNEVAID VÕÖRAID
TEGEMAS KÕIKSUGUST PULLI!
KÕIGEPEALT MARDID JA
PÄRAST VEEL KADRID,
NALJAKAD UDU-ULLID.
PUHUVAD PILLI JA
KRAAKSUVAD LAULU,
HERNEID LOOBIVAD MAHA.
PELGAN NEID NATUKE,
KUID NENDE KAUDU,
TULEVAT ÕNNE JA RAHA!

DETSEMBRIKUUS SAMUTI
RÕÖMU SAAB LAPS,
KUIGI ON PÄEVAD JÄÄND LÜHEMAKS –
TULEVAD JÕULUD
JA KUUSEPUU
JA JÕULUVANA
JA AASTA UUS!

AIDI VALLIK

Suurpuhastus

KUI ON KORTER KASIMATA,
KRAAMIMATA MITU KUUD,
OTSI RUTTU KALTS JA LUUD,
VAIBALE TEE ATA-ATA!
VOODI TAHA KUKKUND KAHVEL,
ÕUNASÜDA, TASKURÄTT...
SEE, KES SUPER SIIDIKÄPP,
NÄHA VÕIB KA TOLMUAHVE!

Joonistanud MORITZ

Pangakaardi kavandivõistluse võitjad

SELJAKOTT

Elvis Homin (9 a.)
Ahula lasteaed-alkkool, 3. klass

Ingel Pärn (7 a.)
Tartu Audentese erakool, 1. klass

Kert Sarap (7 a.)
Kadrina keskkool, 1.b

KROSSU SÄRK

Kristiine Kört (8 a.)
Kivilinna gümnaasium, 2.b

Kevin Laus (7 a.)
Tallinna Lasnamäe lasteaed-alk-
kool, 1.a

Alice Teki (7 a.)
Tõstamaa keskkool, 1. klass

Kristofer Kallas (8 a.)
Ahula lasteaed-alkkool

RAHAKASSA

Edvin Aben (10 a.)
Väätsa põhikool, 4. klass

Karoline Lünekund (6 a.)
Audru kool, 1. klass

Rauno Merisalu (10 a.)
Kullamaa keskkool, 4. klass

Anne-Liis Maasing (10 a.)
Kullamaa keskkool, 4. klass

Kõigi võitjatega võtab ühendust
Hansapank!

Hästi palju pangakaarte!

Septembrikuu Tähekeses ilmus Hansapanga maskoti Krossu kiri Eesti lastele, mis kutsus lapsi üles joonistama pangakaardi kavandeid. Võistlus osutus üle ootuste menukaks. Kogu septembrikuu saatsid lapsed Tähekesse toimetusse kaarte, üks ilusam kui teine. Suur tänu kõigile võistlejatele! Kokku tuli Krossul valida 200 Tähekesse toimetusse saabunud pangakaardi vahel.

Tähekesse eritānu kuulub Turba gümnaasiumi, Kullamaa keskkooli, Juurikaru põhikooli ja Ahula algkooli õpilastele. Samuti Luunja lasteaia Midrimaa, Tallinna Lasnamäe lasteaed-alkkooli ja Muhu lasteaia Siilide rühma lastele, kes saatsid meile lausa ühistööd! Ka auhindu sai anda rohkem kui alguses lubatud. Olge tublid!

TÄHEKE ja KROSSU

Kristofer Kallas

Kert Sarap

Elvis Homin

Kevin Laus

Kristiine Kört

Alice Teki

Karoline Lünekund

Rauno Merisalu

Anette Kägu

Sügis

Vihma sajab väljas, mul on jope seljas. Muidu hakkab jahe, panen mütsi pähe. Kaasa korvi võtan, seenele siis tõttan. Tagasi saan koju kui leian seenepoju.

Riina Tulp

Sügiskuu

Sügiskuu on ilus kuu, Kirjud lehed on siis puul. Metsast seeni, marju saab, päev lühemaks jääb.

Päikest harva näen, sinine on taevaäär. Vihma kallab ladinal, mina jooksen kummikutes pladinal.

Ester Tamm

Tähekesse uue
kodulehekülje
aadress on
taheke.delfi.ee

Postipaun

Tere, Tähekesse toimetus! Meie oleme Kose Gümnaasiumi 2.a klassi õpilased. Meile meeldib koolis käia. Veel meeldib meile jutukesi ja luuletusi kirjutada, joonistada ja sporti teha. Kuna on sügis, siis ongi meie luuletused-pildid seekord sügisest. Meid juhendas õpetaja Marju Tuisk. Soovime Tähekesele värviküllast ja rõõmsat sügist!

Sügis

Ilmad lähevad kurvaks ja puud lähevad raagu ning tuuled tulevad tagasi. Mis siis ikka. On sügis käes.

Kristina Piskar

Hanna-Liia Kiipus

Sügis

Sügis on ilus aastaaeg. September, oktoober ja november on sügis-kuud. Sügisel muutuvad puulehed värviliseks ja lõpuks langevad maha. Siis jäävad puud raagu. Ilmad lähevad külmemaks ja titi sajab vihma. Aga kui ilm on ilus, võime minna seenele või hoopis hullata lehehunnikus.

Ruslan Seredjuk

Käes on jälle sügis

Käes on jälle sügis. Külmu tuppa trügib. Vihma aina kallab, tuul lilled maha tallab. Mantlid seljas, väljas käime, kui külmu on, tuppa minna võime.

Hanna-Liia Kiipus

Eesti koolilapsed

Austria kirjandusvõistlusel edukad

Austria suursaadik Eestis dr. Jakob Forst-Battaglia andis 29. septembril oma residentsis eesti koolilastele üle auhinnad, mis nad võitsid Austria noorteajakirja Perplex korraldatud viiendal rahvusvahelisel kirjandusvõistlusel "Literatur überwindet Grenzen V" (Kirjandus ületab piire). Võistlusel osales tänavu 22

maad, seekordse saksa keelse kirjandi teema oli "Bereicherung" (Rikasta(u)mine).
Perplexi laureaadid 2004 olid põhikooli vanuserühmas: Mari-Liis KARI, Sulev LANGE ja Heidi TARKPEA (kõik Tartu Raatuse gümnaasiumist, õpetaja Agnes Annama) ning kollektiivse tööga Aseri keskkooli 6.a klass (õpetaja Mari-Ann Sternhof). Vanemas vanuserühmas märgiti ära Kadri ROOS ja Katariina KÜTT (mõlemad Rocca al Mare koolist, õpetaja Mai-Liis Maasar) ning Anastasia KUDINA (Tallinna Kadrioru Saksa gümnaasiumist, õpetaja Mari-ka Ratsov).

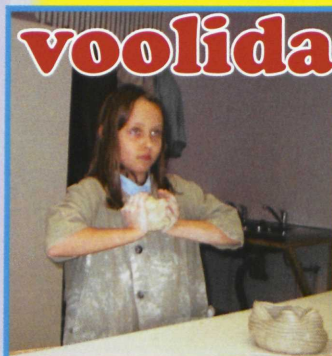

Aseri Keskkooli poiss Oliver Nõlvak (13 a.) oli üks võistluse võitjatest.

Täheke

Helleryle meeldib

voolida

Tere!

Minu nimi on Hellery Kender ja ma olen kaheksa-aastane. Mulle meeldib keraamika, sest olen eluaeg unistanud vaid sellest, et oma kätega midagi voolida.

Kõik algas sellest, kui hakkasin Kullos laulmas käima. Ma käisin Ellerheina kooris. Mulle meeldib väga midagi meisterdada ja ma arvan, et just see õpetaja, see ruum, need õpilased ja see koht on kõige õigemad ja enam paremat pole. Voolimine on mulle kogu aeg meeldinud ja ma olen õnnelik. Õpetaja on väga tore ja kõik teised ka. Mida veel hing ihata saab!

Mustamäel tegutsev huvikeskus Kullo korraldab sellel õppeaastal üleriigilise noorte keraamikute konkursi, mis avatakse 1. novembril kell 12 Kullo laste kunstigaleriis Kuninga tänav 6. Kui huvi on, astu läbi!

Kas sul on Täheke uueks aastaks tellitud?

Saadame Täheke tellimisarve Sulle koju, kui täidad selle kaardi ja paned postkasti enne 30.detsembrist.

Soovin tellida Täheke

O otsekorraldusega hind 13 krooni kuus

O 3 kuuks hind 42 krooni

O 6 kuuks hind 84 krooni

O 12 kuuks hind 160 krooni

Nimi:

Address:

Telefon, e-post:

AS Expresspost
Maakri 23 a
10145 Tallinn

MAKSTUD VASTUS
EESTI

MARGISTATA
Litsents nr 613

EI

PANE TÄHELE!

Täheke
meiliaadressid on muutunud. Ajakija
üldaadress on nüüd
taheke@taheke.ee,
„Arva ära” vastused
võid saata aadressil
ristsona@taheke.ee.
Internetilehekülje
aadress on aga endiselt
laps@delfi.ee.
Kirjuta meile!

Tondipojad

Eestimaal on november ikka kollitamise kuu olnud. Täheke abiga saad meisterdada kaks tondipoea.

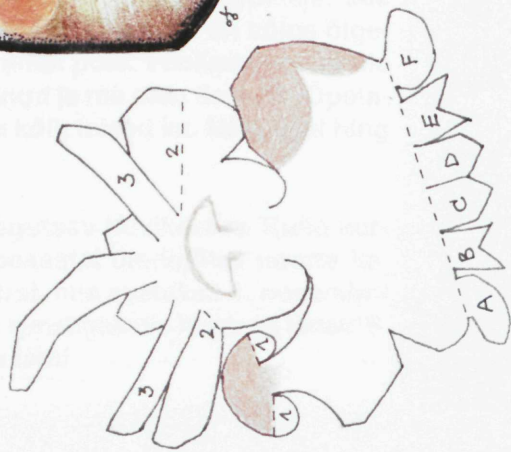
Lõika tondipoja pinnalaotus hoolikalt välja, painuta mööda punktiirjoont ettepoole jalad A, B, C, D, E ja F. Painuta üles silmalaud 1 ja 1, voldi jooned sisse mõlemale kõrvalapakale 2 ja 2.

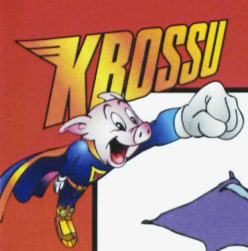
Keera pinnalaotus torusse ja liimi eest kinni. Liimi kinni ka otsmik silmade kohal ja pane pisut liimi silmade vahele. Lõika karvaseks kõrvalapakas, keera rulli 3 ja 3.

Ongi valmis kaks väikest tondipoea, üks ühel ja teine teisel küljel. Kui soovid, võid tondi niidi otsa riputada.

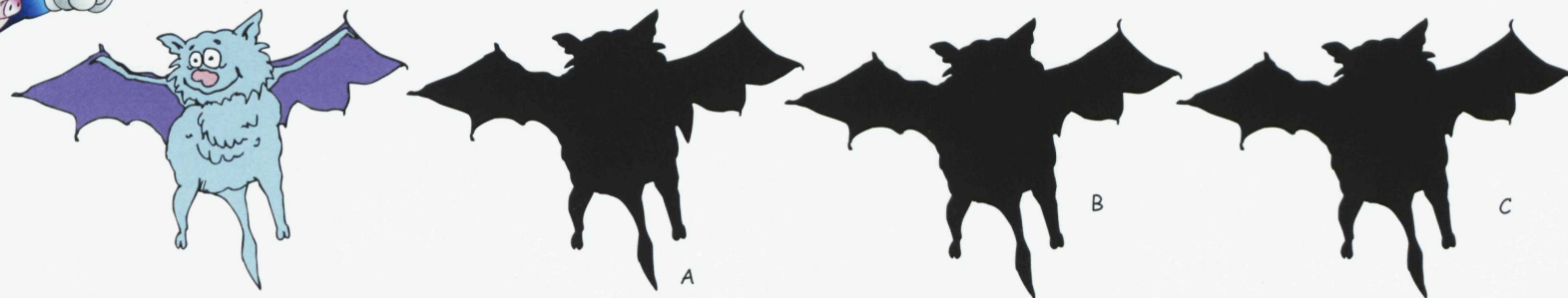
Ede Peebo

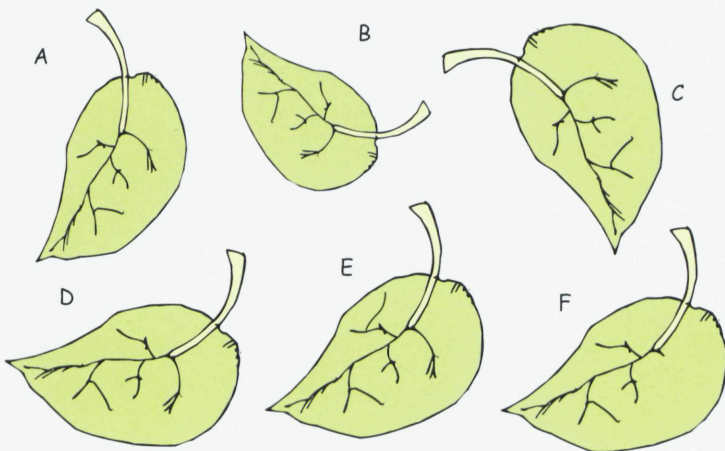

Tähekesse toimetuse ootab vastuseid.
Lahendajate vahel loositakse välja Krossu auhinnad Hansapangalt.

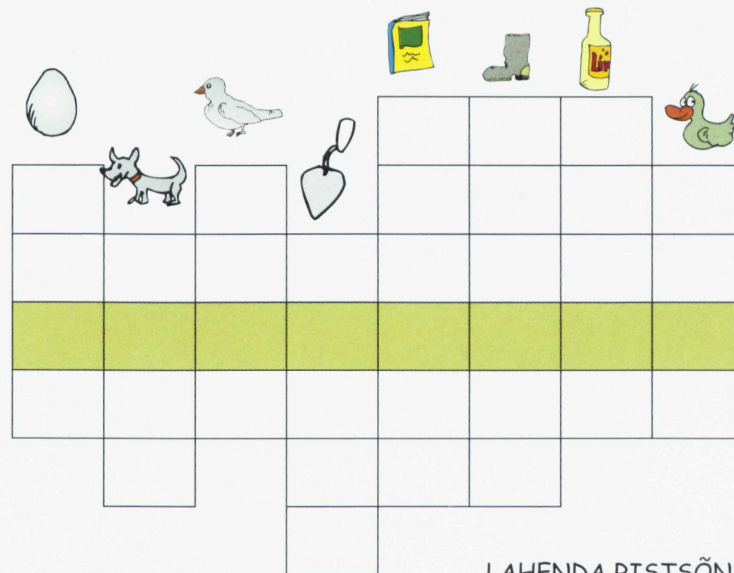
MILLINE VARI KUULUB NAHKHIIRELE?

LEIA KAKS SARNAST LEHTE!

MITU ERINEVUST LEIAD?

LAHENDA RISTSÖNA!

Joonistanud ARTUR JURIN

AS Perioodika
lasteajakiri

Asutatud jaanuaris 1960.
Ilmub kord kuus.

Toimetuse address:
Roosikrantsi 6
10119 Tallinn
taheke@taheke.ee

Peatoimetaja
ILONA MARTSON

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA

Reklaam
ARTUR JURIN

Toimetuse telefon
6463 697

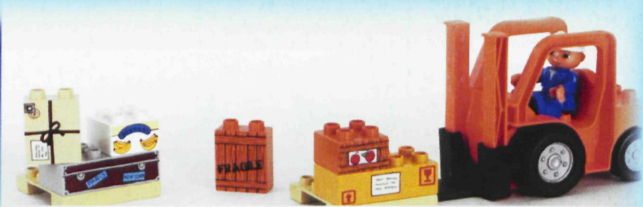
Tähekest saab
tellida
otsekorraldus-
lepinguga

www.tellimine.ee
tel 6662535

ESIKAANE
JONISTAS
KRISTIINA
KASS

Elmise ARVA ÄRA vastused on: 1) 1 ja 4, 2 ja 3, 5 ja 6
Krossu auhinna – rahakassa – võitis KAISA KULLAS (5 a.) Tartust. Auhinna saab kätte posti teel.
2) 14 tähekest 3) rahakassa 4) 7 erinevust

LEGO[®]

LASTE LEMMIK
JÖULUVANA KINGIKOTIS

HIND 15 KROONI

ISSN 0134-2266

9 770134 226003